

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. De casibus exceptis, in quibus Capitulum Cathedrale, Sede vacante, non succedit in jurisdictione Episcopi, & de potestate, quam habet in causis beneficialibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

ciones reddendas, ac negligentes punire sicut possunt Episcopi &c.

§. III.

De Casibus exceptis, in quibus Capitulum Cathedralis, sede vacante, non succedit in jurisdictione Episcopi, & de potestate, quam habet in causis beneficalibus.

Plures sunt casus in jure excepti, in quibus jurisdic-tio Episcopi competens non transit ad Capitulum. Sic primò non succedit in jurisdictione purè delegata, quamvis in perpetuum Episcopis tale quid auctoritate Apostolicà exequendū commissum sit, cùm in tali casu non agat Episcopus suo nomine, sed nomine Papæ delegantis & committentis. Secundò non succedit in illis, quæ huic v. g. Episcopo concessæ sunt ratione dignitatis & præ eminentiæ præ aliis, ita ut aliis inferioribus & non Episcopis, quamvis Episcopalem aut quasi Episcopalem jurisdictionem habeant, non concessa sint, uti est facultas celebrandi Missam in quovis loco decente in itinere. v. g. Tertio non potest ea, quæ valde ardua sunt, & secundum consuetudinem Ecclesiarum solis Capitibus Ecclesiarum competere censentur, cujusmodi est visitatio Ecclesiarum, convocare synodum &c. nisi etiam ad hæc urgeat necessitas. Quarto non potest de bonis Ecclesiæ vacantis (sive immobilia hæc sint, sive mobilia pretiosa, & quæ servando servari possunt) vel de juribus Episcopalis alienationes aut donationes facere, neque Ecclesiam pro mutuo accepto obligare, nisi in casu valde, magnæ necessitatis, aut evidentis utilitatis. Quintò non succedit in jurisdictione feudali,

cùm in illis, quæ jure speciali & extraordinario Episcopo competunt, nihil juris habeat Capitulum: & quamvis, vacante sede, ad Concilia Imperialia admittatur Capitulum, non tamen admittitur Capitulum Ecclesiæ Archiepiscopalis ad electionem Romanorum Regis vel Imperatoris, cùm hoc jus quibusdam Archiepiscopis Germaniæ ex speciali Privilegio & jure competat.

In causis verò beneficalibus potest quidem Capitulum, sede vacante præsentatos à Patronis ad beneficium instituere. *c. 1. de instit. in 6.* & electionem Prælatorum inferiorum confirmare. *c. cùm olim 14. h. 1.* cùm hoc sit necessitatis; non potest tamen conferre beneficia, vacante sede, quæ ad liberam collationem solius Episcopi pertinent, aut quæ ob negligentiam inferiorum collatorum, aut electorum ad Episcopum devoluta sunt, prout colligitur ex relat. *c. Cùm olim.* Cùm hæc talia conferre speciem quandam donationis aut dationis gratuitæ videantur habere, in quibus nullum habet jus Capitulum circa necessariam tantum administrationem Episcopo succedens. Incomendam tamen ad sex menses dare talia beneficia, & si interea Episcopus non eligatur, prorogare hoc tempus non prohibetur Capitulo, quia hoc exigit administrationis bonæ necessitas. Ob quam causam, si magna necessitas exigat, unire etiam potest Capitulum beneficia in omnibus casibus, in quibus ea potest unire Episcopus, modò non tendat talis unio in utilitatem Capituli, aut præjudicium juris Episcopalis: resignationes tamen beneficiorum liberas, spectato jure communi, recipere non potest, si talia beneficia ad liberam

liberam collationem Episcopi pertineant, cum admissio talium resignationum sit gratia, in illis autem, quae gratia sunt, non succedit Capitulum.

§. IV.

De jurisdictione, & potestate Capituli Ecclesiae non Cathedralis, seu Collegiatae, siue secularis siue regularis, Praelaturae vacante.

SI omnimoda talis Ecclesia exempta sit, ita ut in capellas etiam subjectas plenam jurisdictionem quasi Episcopalem Praelatus habeat, omnem jurisdictionem & administrationem habet Capitulum Ecclesiae illius Collegiatae, vacante Praelaturae, sicuti vacante sede, habet Capitulum Cathedralis; quod si verò Ecclesia talis Collegiata exempta non sit, Praepositus tamen vel Decanus illius Ecclesiae jurisdictionem dignitati suae annexam in

Clericos sibi subiectos privative, excludit scilicet Episcopo, obtineat in prima saltem instantia (per Privilegium scilicet aut consuetudinem legitime praescriptam) tum spectato jure communi non transit in Capitulum illius Ecclesiae, vacante Praelaturae jurisdictione, sed ad Episcopum devolvitur. *c. his qua h. t.* (Cum non debeat induci devolutio ad Capitulum, nisi in jure exprimitur, jus autem, quando devolutionem talem ad Capitulum concedit, de Ecclesiis Cathedralibus vel quasi Episcopalem jurisdictionem habentibus, id est, de exemptis loquatur) nisi jus speciale aut consuetudo legitima aliud requirit, & hinc in Monasteriis etiam talibus non exemptis de jure communi ab Episcopo, mortuo Praelato, in cujus Diocesi existit Administrator constituendus est, secularis tamen iterum legitimam consuetudine aut jure speciali.

TITVLVS XXXIIII.

DE TREUGA ET PACE.

Treuga à Glossa in *c. 1. h. t.* definitur, quoddam sit securitas personis & rebus praestanda ad tempus, discordia nondum finita; siue si magis proprie de ea loqui velimus, aliud non est, quam induciae belli ad breve tempus inter hostes initae, ne se invicem laedant, ita ut Treuga à pace differat, in quantum Treuga est securitas personis & rebus ad tempus constituta, nondum sublatam penitus discordiam, pax verò sit finis discordiae, seu belli, Duplex autem treuga est conventionalis alia, quae

ab hominibus inter se discordibus constituitur, & ex conventionione formam & modum recipit; alia Canonica seu legalis, quae à jure constituitur, de qua fit mentio, in *c. 1. & 2. h. t.* ita ut vi Capituli primi treuga absolute servanda jubeatur à quarta feria post occasum Solis usque ad secundam feriam ante ortum Solis, & Adventus tempore usque ad Octavam Epiphaniae, Quadragesimae verò tempore à septuagesima usque ad octavam Paschae (haec tamen constitutio de Treuga taliter in